

Het Tips & Advies Ondernemershandboek

1.3. Toonbankbetalingen

Veel goederen en diensten worden gekocht en betaald in de (web)winkel van de leverancier, zeker als een particulier die zaken aanschaft. Voorbeelden zijn de aanschaf van een fiets in een fietsenwinkel, de aankoop van een blikje fris uit een verkoopmachine, het bestellen van een diner in een restaurant, een bezoek aan een beautyfarm en de aanschaf van een vliegticket via internet.

Ook bedrijven betalen in de verkoopruimte van de leverancier, bijv. de chauffeur van een koeriersdienst die benzine tankt bij een benzinepomp. Deze (inkomende en uitgaande) betalingen worden '**toonbankbetalingen**' genoemd.

Voor toonbankbetalingen hebben banken verschillende betaalproducten ontwikkeld:

- chartaal geld (bankbiljetten en muntgeld);
- pinpas;
- creditcard;
- iDEAL (voor internetbetalingen in Nederland);
- mobiele betalingen.

1.3.1. Chartaal geld

In het chartaal betalingsverkeer is de rol van banken beperkt tot het ter beschikking stellen van **contant geld**.

Banken bieden een aantal chartale 'producten' aan ondernemers, zoals:

- gerold geld;
- baliestorting;
- afstortautomaat;
- sealbag.

Gerold geld

Winkeliers hebben vaak behoefte aan wisselgeld. De bank verkoopt daarom rolletjes muntgeld, vaak via een **muntrolautomaat**. Een muntrolautomaat is een automaat met voorverpakte rolletjes euromunten. De muntrolautomaat staat meestal in de hal van een bankkantoor en is dus alleen op werkdagen tijdens kantooruren te gebruiken. Deze automaat kan worden gevuld met muntrolletjes in alle muntsoorten, van € 0,01 tot en met € 2.

Baliestorting

De ondernemer (**geldloper**) brengt het geld naar de bank, waar het in zijn aanwezigheid wordt geteld en gestort. Hij ontvangt een stortingsbewijs. Afstorten aan de balie kan alleen tijdens openingsuren van de bank. De meeste banken bieden deze mogelijkheid niet langer aan.

Afstortautomaat

Een afstortautomaat (ook wel multifunctionele geldautomaat genoemd) is een automaat op een bankkantoor waarin rekeninghouders losse munten en/of bankbiljetten kunnen storten. De rekeninghouder voert zijn betaalpas in en geeft zijn pincode op. Vervolgens geeft hij via een toetsenbord aan op welke rekening het gestorte bedrag moet worden bijgeschreven. Na de storting kan hij op een beeldscherm controleren welke soorten en hoeveelheden munten en bankbiljetten hij heeft ingevoerd. De automaat geeft een stortingsbewijs van de transactie. Banken hebben de eigen afstortautomaten in hun kantoren vervangen door automaten van **Geldmaat**. Geldmaat is een samenwerking van ABN AMRO, ING en Rabobank.

Geldmaatautomaten staan in winkels en zijn alleen te gebruiken tijdens de openingstijden van deze winkels. De automaten en openingstijden zijn te vinden met de locatiewijzer

<https://www.locatiewijzer.geldmaat.nl>

Let op. Niet alle Geldmaten zijn geschikt voor stortingen.

Sealbag

Een **sealbag** is een plastic zak met een verzegelde sluiting die zonder beschadigingen niet te openen is door derden. Hij is bedoeld om papiergeld bij de bank af te storten in een **nachtkluis** of speciale **sealbagautomaat** van Geldmaat (geopend van 7.00 tot 23.00 uur; automaten en openingstijden zijn te vinden met de locatiewijzer <https://www.locatiewijzer.geldmaat.nl>). Soms staat het gestorte geld dezelfde dag al op de zakelijke rekening. Gaat het om grotere bedragen, dan kan de ondernemer gebruikmaken van een ophaalservice. Een geldtransportwagen haalt de kasgelden op en bezorgt ze veilig en verzekerd bij zijn bank. Voor beide diensten is een aparte overeenkomst nodig.

1.3.2. Pinpas

Betalen per pinpas (**pinnen**) was bedoeld voor de wat grotere betalingen. In beginsel mag de klant zijn hele bestedingsruimte (saldo plus toegestane saldotekort) benutten, maar de bank hanteert uit veiligheidsoverwegingen ook een daglimiet, bijv. van € 2.500, voor betalingen en geldopnames tezamen.

Alle banken geven pinpassen uit die geschikt zijn voor **contactloos betalen**. Daarmee kan iedere rekeninghouder bij een geschikte betaalautomaat nu contactloos betalen. Dat kan al bij ongeveer 200.000 van de ruim 300.000 betaalautomaten. Ook smartphones en wearables (bijv. smartwatches) met een NFC-chip zijn geschikt om contactloze betalingen te doen. NFC staat voor Near Field Communication.

De rekeninghouder betaalt bedragen tot € 25 contactloos door zijn betaalpas of mobiel tegen de betaalautomaat aan te houden. Deze limiet werd in verband met de coronacrisis tijdelijk

verhoogd naar € 50. Bij hogere bedragen moet wel de pincode worden ingetoetst. De cumulatieve limiet werd ook tijdelijk verhoogd, van € 25 naar € 100. Contactloos betalen is populair: iedere maand groeit het aantal betalingen flink. Inmiddels wordt ruim 85% van alle pinbetalingen contactloos gedaan (waarvan zo'n 33% met een smartphone of wearable), ongeveer 400 miljoen keer per maand.

Als een ondernemer zijn klanten de mogelijkheid wil bieden om te pinnen moet hij een aantal zaken regelen. De zakelijke rekeninghouder moet een **overeenkomst** sluiten met zijn bank. Verder moet hij over een **betaalautomaat** beschikken. Er zijn verschillende typen. Er zijn losse betaalautomaten, maar ze kunnen ook worden ingebouwd in de kassa. In het laatste geval hoeft het bedrag alleen nog op de kassa te worden aangeslagen, waarna de betaalgegevens via de automaat worden getransporteerd.

De losse automaten zijn er in de volgende varianten:

- PIN-automaat: accepteert EMV en creditcard;
- mobiele betaalautomaat: combineert PIN en creditcard en werkt via het GSM-netwerk voor mobiele telefoons.

De betaalautomaat bestaat uit een kaartlezer met een toetsenbord voor de ondernemer, een transactiebonprinter en een toetsenbord waarop de klant zijn pincode intoetst. Om de veiligheid van het systeem te waarborgen en de elektronische betalingen te kunnen garanderen, mogen uitsluitend door equensWorldline goedgekeurde automaten worden gebruikt. Betaalautomaten zijn te koop of te huur.

Om contactloze betalingen te kunnen accepteren, heeft u een geschikte betaalautomaat met een NFC-antenne nodig. Aanbieders van betaalautomaten die geschikt zijn voor contactloos betalen, bieden aantrekkelijke inruilacties.

Voor meer informatie over betaalautomaten zie <https://checkout.nl> (van Stichting Bevorderen Efficiënt Betalen).

Daarnaast zijn er, zonder tussenkomst van de banken, mobiele betaalsystemen; pinapparaatjes die met een app op de smartphone of tablet samen kaartbetalingen mogelijk maken.

Debitcards

De meeste debitcards die aan Nederlandse pashouders zijn uitgegeven, gebruiken de Maestروفaciliteit. De uitgevers van deze bankpassen hebben ze SCF-compliant gemaakt door migratie naar de EMV-standaard.

Aanbod van SCF-compliant labels

Het is aan de acquirer zelf om zijn aangesloten acceptanten een breed scala aan SCF-compliant labels aan te bieden. Bij de keuze van een label kijken de acceptanten vooral naar de kosten en naar het aantal klanten dat over een debit card met dat label beschikt. Alle Nederlandse geldautomaten zijn sinds 1 januari 2008 geschikt gemaakt voor de EMV-standaard.

De betaalautomaat is gekoppeld aan **BEANET**, het netwerk voor betaalautomaten van equensWorldline via een **datacommunicatielij**n (vast of mobiel). De ondernemer moet dus

beschikken over zo'n datacommunicatielijns; vaak verloopt die communicatie via internet. Via deze infrastructuur kan de betaler contact leggen met zijn betaalrekening en een betaalopdracht geven. De pinpas dient hierbij als identificatiemiddel. De betaalopdracht wordt direct gecontroleerd en - indien uitvoerbaar - gefiatteerd.

De winkelier maakt met een vignet (**pinlogo**) duidelijk of hij pinbetalingen accepteert. Nog maar weinig winkeliers leggen de ondergrens bij een bedrag van bijv. € 10 tot € 20. De reden hiervoor is dat de transactiekosten bij kleine betalingen verhoudingsgewijs zijn gedaald.

Banken en toonbankinstellingen willen pinbetalingen stimuleren. Daarom hebben zij de actie 'Klein bedrag? Pinnen mag' bedacht. Daarmee willen zij onder andere bereiken dat winkeliers niet langer kosten in rekening brengen aan hun klanten bij lage pinbetalingen. Het is zelfs toegestaan uitsluitend pinbetalingen te accepteren, om contant geld te vermijden. Dat moet de winkelier dan duidelijk kenbaar maken, bijv. met stickers met de tekst 'Hier alleen pinnen'. Via <https://www.pin.nl> is promotiemateriaal te bestellen.

Voordelen. Pinnen is een snelle, veilige en eenvoudige manier van betalen. Met de pinpas heeft de consument altijd gepast geld op zak. De ondernemer heeft minder wisselgeld in zijn kas nodig. Contactloze betalingen gaan nog sneller, omdat er geen pincode hoeft te worden ingetoetst. Dat scheelt zo'n 7 seconden met pinnen en 16 seconden met contante betalingen. De wachtrijen voor uw kassa worden dus korter.

Nadelen. De ondernemer moet apparatuur aanschaffen om de cliënt met de pinpas te kunnen laten betalen. Betaling van kleine bedragen is relatief duur, omdat er per betaling een vast bedrag wordt berekend. Maar niet ten opzichte van contante betalingen.

Storingen bij equensWorldline of in de datacommunicatie leiden tot betalingsmoeilijkheden bij klanten. Zij vertrouwen inmiddels zo op pinbetalingen dat zij vaak niet meer voldoende contant geld op zak hebben.

Verwerking van een pinbetaling

Het verwerkingstraject van een elektronische betaling met een pinpas, ofwel de 'pinbetaling' bestaat uit de volgende fasen:

- autorisatie;
- aanlevering betaalopdracht;
- debitering en creditering;
- berichtgeving aan ondernemer en klant;
- autorisatie.

De klant haalt zijn kaart door de leessleuf in de betaalautomaat en toets zijn PIN (Persoonlijk Identificatie Nummer) in. Deze code verschijnt als sterretjes op het venstertje (display) van de automaat. De verkoper slaat het bedrag aan en als de klant akkoord gaat, drukt hij op de 'Ja'-toets. Hiermee geeft de klant aan akkoord te gaan met de betaalopdracht. Hierna vinden er vier **controles** plaats in de computer van de bank:

- Is de debitcard geschikt voor elektronisch gebruik?
- Kloppen rekeningnummer en pincode?

- Blijft de betaling binnen de bestedingsruimte van de klant?
- Is de pas als gestolen of vermist opgegeven?

Na het fiat van de bank verschijnt in het tekstvenster: ‘U heeft betaald. Tot ziens’ en wordt de betaalopdracht opgeslagen in de betaalautomaat.

Aanlevering betaalopdracht

De betaalautomaat regelt de aanlevering van de opdracht volledig automatisch. Bij de dagafsluiting of gedurende de dag worden de totalen van de elektronische betalingen uitgewisseld tussen de betaalautomaat en het computersysteem van equensWorldline. Deze totalen worden zichtbaar op de journaalrol van de automaat. De betalingen worden direct per bank uitgesplitst en doorgestuurd.

Debitering en creditering

De bank van de verkoper crediteert (schrijft bij) de rekening van de verkoper voor het totaal van de geregistreerde dagopbrengst. De bank van de koper debiteert (schrijft af) de rekening van de koper voor het aankoopbedrag, ofwel aan de hand van de betalingsinformatie van de betaalautomaat, ofwel aan de hand van de boekingsinformatie van equensWorldline.

Berichtgeving

De verkoper ontvangt een afschrift van het bijgeschreven dagtotaal. De bijschrijving kan nader gespecificeerd worden (per bedrijf, per vestiging, per betaalautomaat). De koper ontvangt via het rekeningafschrift een bevestiging van de betaling.

Retourpinnen

Met retourpinnen (<https://checkout.nl>) kan de winkelier geld teruggeven aan de klant zonder cash te betalen. Voorwaarde is dat de klant de aankoop ook heeft gepind en dat hij een pinpas bij zich heeft om de transactie te bevestigen. Een dag later staat het geretourneerde bedrag op de betaalrekening van de klant. De leverancier van de pinautomaat kan deze geschikt maken voor retourpinnen.

1.3.3. Creditcard

De creditcard is bedoeld voor de grotere toonbankbetalingen. Het is een betaalproduct waarbij drie partijen betrokken zijn: de creditcardhouder (de klant), de creditcardacceptant (de leverancier) en creditcardmaatschappij. De creditcardmaatschappij neemt de betalingsverplichting van de klant over. Achteraf wordt met cardhouder en acceptant afgerekend.

De ondernemer moet een overeenkomst sluiten met de **creditcardmaatschappij** van zijn keuze om creditcardbetalingen te kunnen accepteren. Zijn eigen bank kan hem op weg helpen.

Verder heeft hij een **betaalautomaat** nodig die is aangepast voor creditcardbetalingen. Ook creditcardbetalingen kunnen contactloos worden uitgevoerd. Alle creditcardmaatschappijen hebben hun creditcards geschikt gemaakt voor contactloze betalingen.

Hij heeft de keuze uit:

- combi-automaat: combineert EMV en creditcard;
- mobiele betaalautomaat: combineert EMV en creditcard en werkt via het GSM-netwerk voor mobiele telefoons.

De combi-automaat legt via een **datacommunicatielij**n contact met de creditcardmaatschappij om de betaling te verwerken.

Mobiele betaalsystemen, die via een app op de smartphone of tablet werken, zijn ook geschikt om creditcardbetalingen te accepteren.

Met **stickers** en **displays** kan de verkoper aan zijn klanten duidelijk maken welke creditcards hij accepteert.

Vanaf een bepaald bedrag moet de acceptant eerst nagaan of de creditcardmaatschappij de betalingsverplichting wel op zich wil nemen. Hij neemt contact op met de creditcardmaatschappij en geeft daarbij kaartnummer, geldigheidsduur en transactiebedrag door. Aan de hand van deze gegevens kan de creditcardmaatschappij nagaan of er iets bijzonders aan de hand is (de kaart kan zijn gemeld als vermist of gestolen) en of de klant nog voldoende bestedingsruimte heeft. De goedkeuring door de creditcardmaatschappij wordt ook 'autorisatie' genoemd.

De acceptant betaalt aan de creditcardmaatschappij een relatief hoge vergoeding voor de betaling. Deze commissie bedraagt tot een paar procent van het transactiebedrag. Dat maakt de creditcard minder geschikt voor omgevingen waarin scherpe prijsconcurrentie heerst. De marge voor de leverancier is dan toch al laag. De creditcard wordt binnen de detailhandel daarom nauwelijks geaccepteerd.

De creditcard heeft in Nederland vooral terrein veroverd in de horeca, met name in de duurdere hotels en restaurants. Autoverhuurders stellen betalen per creditcard ook op prijs. Het voorkomt dat er tijdens de dag grote hoeveelheden geld in kas zijn.

Voorbeeld

Terberg Autoverhuur vraagt aan huurders een waarborgsom. Deze borg dekt de daghuur en de variabele kosten en een deel van de eventuele schade aan de auto.

Een pinbetaling van de borg is uiterst onhandig. De meeste klanten 'rijden geen schade' en een groot deel van de borg zou contant moeten worden terugbetaald aan de klant. Een contante borg is minder wenselijk met oog op de veiligheid.

Terberg ontvangt op een gemiddelde zaterdag € 8.000 aan borg, en een belangrijk deel moet in kas blijven tot de klanten de auto's op maandagochtend weer inleveren. Bij betalen per creditcard wordt de betaalopdracht bij aflevering van de auto gereed gemaakt, inclusief de autorisatie ter hoogte van de borg. Het werkelijk te betalen bedrag wordt pas ingevuld bij inname van de auto.

EMV-standaard

Creditcards die aan Nederlandse pashouders zijn uitgegeven, zijn geschikt gemaakt voor de EMV-standaard. Nederlandse uitgevers van creditcards hoeven verder niets te ondernemen voor de migratie naar SEPA.

Het is de bedoeling dat Nederlandse acquirers van creditcards (de banken die contracten voor het accepteren van creditcards sluiten met bedrijven) hun acceptanten stimuleren om over te gaan op de EMV-standaard voor toonbankbetalingen. Dit betekent dat hun betaalautomaten creditcards kunnen accepteren die voldoen aan de EMV-standaard.

Deze acquirers zijn niet verplicht om de acceptatie van alle gangbare creditcardlabels binnen SEPA bij hun aangesloten acceptanten te stimuleren.

Voor acceptanten van creditcards is het voordelig om betaalautomaten aan te schaffen die EMV-kaarten accepteren. Zij worden dan niet aangesproken op de kosten van een eventuele creditcardfraude.

Verwerking van creditcardbetalingen

De creditcardbetalingen in Nederland worden gewoonlijk afgewikkeld door equensWorldline (onderdeel Credit Card Services). De betaalopdrachten kunnen in elektronische vorm aangeboden worden. Mastercard-betalingen kunnen ook in papieren vorm aangeboden worden.

equensWorldline crediteert de rekening van de acceptant voor het totaal van de aangeboden betalingen. Meestal gebeurt dit binnen acht dagen na de aanlevering. De debitering van de rekening van de betaler vindt over het algemeen eens per maand plaats.

Creditcard en koop op afstand

Aankopen die per telefoon of via internet worden gedaan, kunnen worden afgerekend met een creditcard. De klant geeft het nummer van de creditcard, de vervaldatum en een beveiligingscode (CVC- of CVV-code) op. Creditcardmaatschappijen vragen daarnaast een e-Code te genereren met een app, die voor extra veiligheid zorgt. Bij internettransacties worden deze gegevens over het algemeen gecodeerd verzonden (beveiligde verbinding), om te voorkomen dat een kwaadwillende de gegevens onderschept en misbruikt.

Bij creditcardbetalingen per telefoon en internet heeft de klant een aantal rechten (**koop op afstand**). Er is alleen sprake van een overeenkomst als de leverancier deze schriftelijk (bij internet per e-mail) heeft bevestigd. Verder geldt een bedenktijd van zeven dagen. Tijdens deze bedenktijd kan de klant de koop ontbinden en het product terugsturen. De kosten komen voor rekening van de leverancier.

Als de leverancier de bedenktijd niet vermeldt, stelt de wetgever deze op drie maanden! Tot slot heeft de klant bij een creditcardbetaling op afstand gedurende twee maanden recht van terugboeking.

Voordelen. Een creditcardbetaling is een snelle, veilige en eenvoudige manier van betalen. De ondernemer heeft minder wisselgeld in zijn kas nodig.

Nadelen. De ondernemer moet eerst investeren om de cliënt met de creditcard te kunnen laten betalen en betaalt commissie over het aankoopbedrag dat met de creditcard is betaald. De kosten van een ontvangen betaling zijn daarmee relatief duur.

1.3.4. iDEAL

iDEAL is een betaalstandaard voor veilige en directe betalingen op internet.

Rekeninghouders van ABN AMRO, ASN Bank, ING Bank, Rabobank, SNS Bank, SNS Regio Bank en Triodos Bank kunnen iDEAL gebruiken. Bij iDeal gebruikt de consument zijn eigen programma voor internetbankieren om direct een bedrag over te maken naar een webwinkel. Daarbij gebruikt de klant zijn eigen beveiligings- of pincode. Vanaf begin 2013 worden iDEAL-betalingen afgehandeld via de Europese overschrijving (SEPA Credit Transfer).

Met één aansluiting op iDEAL kunnen alle gebruikers van alle deelnemende banken betalen in de webwinkel van de verkoper.

Via de iDEAL-betaalknop op de site van de webwinkel selecteert de consument zijn eigen bank waarna een betaalverzoek wordt verstuurd naar die bank. De consument logt vervolgens in op de internetbankieromgeving van zijn eigen bank om de betaling te autoriseren. Bij voldoende ruimte op de rekening wordt de betaling geautoriseerd en is daarmee ook direct gegarandeerd naar de webwinkelier.

Afhankelijk van de bank is het bedrag binnen 48 uur op de rekening van de verkoper bijgeschreven. Direct nadat de betaling is geautoriseerd kan de webwinkelier overgaan tot levering van de producten en/of diensten. Daartoe krijgt de webwinkelier, als de betaling is geslaagd, een bevestiging van de bank. Zie ook <https://www.ideal.nl>

Voordelen. iDEAL biedt een aantal voordelen ten opzichte van andere betaalmethoden: iDEAL is net zo veilig, snel en vertrouwd als internetbankieren; iDEAL verlaagt de drempel voor consumenten om aankopen te doen op internet; er is direct inzicht of een betaling is geslaagd.

Nadelen. iDEAL kan alleen gebruikt worden voor betalingen op Nederlandse websites. De ondernemer is geld kwijt aan een vast abonnement en betaalt een bedrag per transactie. Daardoor zijn de kosten voor pinnen in de virtuele winkel hoger dan pinnen in de fysieke winkel.

iDEAL is een groot succes. In 2021 werd 1,14 miljard keer ter waarde van € 99 miljard voor online aankopen met iDEAL betaald. iDEAL is daarmee uitgegroeid tot een van de meest onmisbare Nederlandse merken. Inmiddels kan ook voor bestellingen bij buitenlandse webwinkels in 50 landen met iDEAL worden betaald.

1.3.5. Mobiele betalingen

Nieuwe spelers als **OK** bieden mobiele betalingen voor (web)winkels. Beide werken als app op de smartphone van hun klanten, waarmee zij direct betalen. Deze manier van betalen sluit goed aan bij jongere klanten die met hun smartphone zo ook hun portemonnee op zak hebben.

De laatste tijd komen er veel nieuwe mobiele betaalmethoden bij, denk aan ApplePay, betalen met een QR-code of de zakelijke varianten van **Tikkie** die de grote banken aanbieden. In winkels en horeca kunnen klanten betalen door een QR-code te scannen met de camera van hun smartphone of met de QR-scanner die is ingebouwd in mobiel bankieren apps. De informatie in de QR-code wordt ontcijferd en leidt naar de betaalomgeving die uw klant wenst, bijv. naar hun mobiel bankieren app. Daar wordt de betaling als iDEAL-betaling verwerkt.

1.4. Buitenlandse betalingen

Betaalsystemen zijn nationaal georiënteerd. Binnen Nederland verrekenen de banken hun betalingen onderling via equensWorldline (clearing) en DNB (settlement).

In Europees verband heeft SEPA voor de harmonisatie van betaalsystemen voor eurobetalingen gezorgd. Daardoor kan er voor grensoverschrijdende eurobetalingen in het SEPA-gebied de Europese overschrijving (SEPA Credit Transfer) worden gebruikt. Voor betalingen in andere Europese valuta binnen de EER en (euro)betalingen buiten Europa bestaan geen overkoepelende systemen. Een betaling in andere Europese valuta binnen de EER en betalingen van of naar landen buiten de EER - ongeacht de valuta - zijn daardoor bewerkelijker en duurder.

1.4.1. Blanco betalingen

Een **blanco betaling** is een betaling zonder dat voorwaarden aan de ontvanger worden gesteld.

Uitgaande blanco betalingen

Bij een uitgaande blanco betaling geeft de ondernemer de bank opdracht om geld over te maken naar het buitenland. Hij kan zijn opdrachten o.a. via internetbankieren opgeven. De opdracht bevat het International Bank Account Number (**IBAN**) van de begunstigde en de Bank Identifier Code (**BIC**) (ook wel SWIFT-code genoemd) van diens bank.

De opdrachtgever moet zelf bij de buitenlandse crediteur informeren naar het IBAN van de crediteur en de BIC van diens bank.

Internationale betalingen zijn vrij duur, vandaar dat er vooraf wordt afgesproken wie de kosten draagt. Hiervoor zijn standaardformuleringen: **OUR** (kosten betaler), **BEN** (kosten begunstigde) en **SHA** (ieder betaalt kosten van de eigen bank).

Banken passen vaak valuterings toe in het buitenlandse betalingsverkeer. Zij doen dit door een verschil aan te brengen tussen de datum waarop de feitelijke af- of bijboeking geschiedt (de **boekingsdatum**) en de datum waarop die af- of bijboeking invloed heeft op de renteberekening (de **valutadatum**). Door bijv. de rentevergoeding bij een bijboeking een of meer dagen uit te stellen creëert de bank rente-inkomsten.

Er zijn nog meer mogelijkheden om buitenlandse betalingen te verrichten. De onderneming kan zelf een **bankrekening** openen in het betreffende land. Het betalingsverkeer is vervolgens lokaal af te wikkelen. Een importerende onderneming zal de rekening van tijd tot tijd vanuit Nederland moeten aanvullen. Een exporterend bedrijf zal de rekening periodiek afkomen. Een aantal Nederlandse banken werkt internationaal, met een eigen

kantorennetwerk in het buitenland. Een voordeel hiervan is dat het betalingsverkeer van en naar de buitenlandse rekening is af te wikkelen als concernverkeer.

Een andere aanpak is dat de Nederlandse bank een rekening opent bij een buitenlandse bank. De bank waarbij deze rekening wordt geopend heet **correspondentbank**.

Een **cheque** is een schriftelijke, onvoorwaardelijke opdracht aan een bank om het op de cheque vermelde bedrag uit te betalen. De betaler overhandigt de cheque aan de ontvanger. De ontvanger levert de cheque in bij de bank en ontvangt het geld. In Nederland is de cheque geen algemeen betaalmiddel. In tal van landen is het wel een gangbaar betaalmiddel, zoals onder andere in Frankrijk.

Bij de cheque zijn drie partijen betrokken:

- de opdrachtgever (ook: 'trekker') van de cheque;
- de begunstigde (ook: 'nemer');
- de bank die de betaalopdracht uitvoert (ook: 'betrokkene').

De handelscheque wordt door de betaler uitgeschreven op naam van zijn bank. Of zoals dat in jargon wordt genoemd: hij 'trekt een cheque op zijn bank'. De cheque is niet gegarandeerd. De bank zal het bedrag alleen uitbetalen als het rekeningsaldo van de opdrachtgever toereikend is. De nemer van de cheque loopt dus het risico dat hij de cheque niet kan innen omdat deze ongedekt is.

Veiliger voor de nemer is een bankcheque. Hierbij schrijft de bank van de trekker de cheque uit, nadat de trekker het bedrag aan de bank heeft voldaan. De uitbetaling van de cheque is dus al van tevoren afgedekt. De nemer van de cheque is zo goed als zeker van uitbetaling, zeker als het een eerste klas bank betreft.

Een internationale betaling per cheque kan vrij duur uitpakken. De kans is groot dat de buitenlandse zakenpartij de cheque niet rechtstreeks kan inwisselen bij de (Nederlandse) bank van de trekker. Hij zal in dat geval zijn eigen bank inschakelen, die als tussenpersoon optreedt en de kosten in rekening brengt.

Inkomende blanco betalingen

Bij inkomende betalingen komen betalingen via buitenlandse banken binnen. De ontvanger merkt weinig verschil met binnenlandse inkomende betalingen. Wel kan hij geconfronteerd worden met kosten: de volledige kosten als de betaler **BEN** (kosten begunstigde) heeft opgegeven en een gedeelte van de kosten als hij **SHA** (ieder betaalt kosten van de eigen bank) opgaf.